III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 25. ožujka 2022.

o Prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji

(CON/2022/12)

(2022/C 218/02)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) primila je 3. siječnja 2022. zahtjev Europskog parlamenta, a 28. siječnja 2022. zahtjev Vijeća Europske unije za davanje mišljenja o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 i stavljanju izvan snage 11 pravnih akata u području nacionalnih računa ([1]) (dalje u tekstu „predložena uredba").

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja temelji se na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u vezi s člankom 127. stavkom 2. Ugovora i člankom 3. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu „Statut ESSB-a"), s obzirom na to da se predložena uredba odnosi na nadležnost ESB-a u skladu s člankom 5. Statuta ESSB-a za prikupljanje statističkih podataka potrebnih za obavljanje zadaća Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) i za doprinos usklađivanju, prema potrebi, pravila i praksi kojima se uređuje prikupljanje, sastavljanje i distribucija statistike u područjima u njegovoj nadležnosti. Upravno vijeće donijelo je ovo Mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

1. Opće napomene

1.1. ESSB i Europski statistički sustav (ESS) blisko surađuju kako bi smanjili teret izvješćivanja i zajamčili usklađenost potrebnu za izradu europske statistike ([2]). Suradnja između ESSB-a i ESS-a dodatno je uređena odgovarajućim sporazumima između ESSB-a i ESS-a, kao što je Memorandum o razumijevanju o suradnji između članova ESSB-a i članova ESS-a ([3]), koji obuhvaća područja od zajedničke odgovornosti ili zajedničkog interesa, tj. platnu bilancu, financijsku statistiku, statistiku državnih financija, makroekonomsku statistiku i nacionalne račune. Iako članovi ESSB-a i ESS-a ispunjavaju vlastite statističke odgovornosti na temelju zasebnih pravnih okvira ([4]) s obzirom na međuovisnost statističkog okvira ESSB-a i ESS-a, izmjene Uredbe (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) (dalje u tekstu „Uredba o sustavu ESA 2010") relevantne su za statističke izvještajne zahtjeve ESSB-a,

([1]) COM(2021) 776 konačno.

([2]) Vidi članak 2.a Uredbe Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka od strane Europske središnje banke (SL L 318, 27.11.1998., str. 8.).

([3]) Memorandum o razumijevanju o suradnji između članova Europskog statističkog sustava i članova Europskog sustava središnjih banaka, 24. travnja 2013., dostupan na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

([4]) Vidi stavak 3. Mišljenja CON/2011/44 Europske središnje banke od 19. svibnja 2011 o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL C 203, 9.7.2011., str. 3.). Sva mišljenja ESB-a objavljuju su na EUR-Lexu.

([5]) Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

posebno u područjima njihove zajedničke odgovornosti ili zajedničkog interesa ([6]). Osim toga, Uredba o sustavu ESA 2010 upotrebljava se kao referenca u različitim pravnim aktima statističkog pravnog okvira ESB-a. Stoga izmjene Uredbe o sustavu ESA 2010 mogu utjecati na statistički pravni okvir ESB-a.

1.2. Kao proizvođač i korisnik europske statistike, ESB općenito pozdravlja predloženu izmjenu Uredbe o sustavu ESA 2010, kao korak prema daljnjem poboljšanju kvalitete nacionalnih računa. Budući da je Uredba o sustavu ESA 2010 temelj makroekonomske europske statistike, ona ima ključnu ulogu za razne zadaće ESB-a i Eurosustava, kao što su analiza monetarne politike i priprema gospodarskih i fiskalnih projekcija ([7]).

1.3. ESB pozdravlja jačanje dosljednosti podataka, uvedeno predloženom uredbom, u različitim tablicama koje se dostavljaju u okviru programa dostave podataka sustava ESA 2010. Istodobno, za ESB ključni su potpuni i pravodobni podatci o nacionalnim računima, posebno za države članice europodručja. U tom pogledu predloženi program dostave podataka sustava ESA 2010. osigurava dobru ravnotežu između pravodobnosti, potpunosti i dosljednosti dostavljenih nacionalnih podataka ([8]).

1.4. Nadalje, ESB pozdravlja činjenicu da se predloženom uredbom Uredba o sustavu ESA 2010 usklađuje s revidiranom klasifikacijom osobne potrošnje prema namjeni ([9]), jer se time osigurava usporedivost podataka među zemljama i zadržava njihova relevantnost za korisnike.

2. **Posebne napomene: Prilog 2. predloženoj uredbi**

2.1. ESB se općenito slaže s izmjenama programa dostave podataka sustava ESA 2010 iz Priloga 2. predloženoj uredbi, uz sljedeće posebne napomene.

2.2. ESB pozdravlja uključivanje dobrovoljne dostave prvih procjena tromjesečnog bruto domaćeg proizvoda (BDP) i zaposlenosti (tablica 1F), koja se koristi za objavu agregata europodručja nakon kraja referentnog tromjesečja ([10]). Te prve procjene vrlo su važne za ESB pri analizi gospodarskog rasta europodručja i njegove temeljne dinamike.

2.3. Kad je riječ o ponovnoj dostavi tromjesečnih temeljnih agregata nacionalnih računa (tablica 1Q) tri mjeseca nakon referentnog tromjesečja, time se može potaknuti dosljednost između tablica i učestalosti. U tom pogledu ESB potiče Komisiju (Eurostat) da preispita učinak takve ponovne dostave nacionalnih podataka na učestalost i kalendar objave tromjesečnih temeljnih agregata BDP-a europodručja. Konkretno, novom odredbom moglo bi se omogućiti poduzimanje koraka za poboljšanje pravodobnosti objave konačnih podataka za europodručje najkasnije 100 dana nakon završetka referentnog tromjesečja.

2.4. ESB pozdravlja dostavu novih podataka o transakcijama s institucijama i tijelima Europske unije (tablica 2 o godišnjim temeljnim agregatima opće države i njezinih podsektora) te potiče Komisiju (Eurostat) da sastavlja račune europskih institucija klasificiranih u državni sektor, u punoj suradnji između postupka u slučaju prekomjernog deficita i statistike nacionalnih računa. Pokretanje instrumenta NextGenerationEU govori i u prilog preispitivanja i sastavljanja računa europskih institucija kako bi se osigurao pouzdan statistički i analitički okvir.

([6]) Vidi stavak 7 Mišljenja CON/2011/44.
([7]) Vidi stavak 1.Mišljenja CON/2011/44.
([8]) Prilog 2. predloženoj uredbi o izmjeni Priloga B Uredbe o sustavu ESA 2010.
([9]) Prilog 1. predloženoj uredbi o izmjeni Priloga A Uredbe o sustavu ESA 2010.
([10]) Prve procjene BDP-a objavljuju se 30 i 45 dana nakon kraja referentnog tromjesečja. Prve procjene zaposlenosti objavljuju se 45 dana nakon kraja referentnog tromjesečja.

2.5. Prilogom 2. predloženoj uredbi uvodi se novi zahtjev za države članice da Komisiji (Eurostatu) dostavljaju godišnje financijske račune po sektorima (tablica 6.) i godišnje bilance stanja za financijsku aktivu i pasivu (tablica 7.) već četiri mjeseca nakon kraja godine. Navedene stavke, koje će se prema predloženoj uredbi dostavljati Komisiji (Eurostatu) jednom godišnje, uključene su i u Smjernicu 2014/3/EU Europske središnje banke (ESB/2013/24) ([11]), prema kojoj središnje banke Eurosustava moraju dostavljati tromjesečne financijske račune ESB-u. Te pravovremene tromjesečne podatke ESB dostavlja Komisiji (Eurostatu) svakog tromjesečja, a ti su podaci, uz nekoliko iznimaka, u skladu s godišnjim podatcima koji se zahtijevaju na temelju predložene uredbe.

2.6. ESB i Komisija (Eurostat) svakog tromjesečja zajednički sastavljaju i objavljuju integrirane račune za europodručje koji obuhvaćaju financijske i nefinancijske račune za institucionalne sektore europodručja. Program dostave podataka sustava ESA 2010. ključan je statistički izvor za obavljanje te zadaće. Stoga ESB posebno pozdravlja činjenicu da se predloženom uredbom zadržava dostupnost tromjesečnih nefinancijskih računa po sektorima (tablica 80..) te tromjesečnih financijskih računa i bilanci opće države (tablica 27.) za države članice europodručja 85 dana nakon kraja referentnog tromjesečja. Pružanje tih pravodobnih i pouzdanih tromjesečnih podataka važan je prioritet ESB-a.

2.7. ESB uviđa da je važno prilagoditi statistiku Europskog sustava računa gospodarskim kretanjima i novim zahtjevima korisnika. Stoga, za potrebe analize politika, ESB potiče potpunije i obveznije izvješćivanje za statistiku o ulaganjima i dugotrajnoj imovini informacijskih i komunikacijskih tehnologija, uz raščlambu po gospodarskoj djelatnosti, ako je primjenjivo. To se odnosi na godišnje (tablica 1.A) i tromjesečne (tablica 1Q) temeljne agregate nacionalnih računa, unakrsnu klasifikaciju dugotrajne aktive po gospodarskoj djelatnosti i po aktivi (tablica 20.) i unakrsnu klasifikaciju bruto investicija u fiksni kapital po gospodarskoj djelatnosti i po aktivi (tablica 22.). Nadalje, ESB predlaže u tablicu 1Q uključiti obvezno izvješćivanje o polutrajnim i netrajnim robama i uslugama te u tablicu 20. barem dobrovoljno izvješćivanje o zemlji ispod zgrada i građevina u bilancama stanja za nefinancijsku aktivu.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 25. ožujka 2022.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

([11]) Smjernica 2014/3/EU Europske središnje banke od 25 srpnja 2013. o statističkim izvještajnim zahtjevima Europske središnje banke u području tromjesečnih financijskih računa (ESB/2013/24) (SL L 2, 7.1.2014., str. 34.).